

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 294)

**Yükseköğretim Kanununda Değişiklik Yapılmasına
Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu
Raporu (1/447)**

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG/196-342/2695

22.6.1999

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Önceki yasama döneminde hazırlanıp Başkanlığınıza sunulan ve İçtüzüğün 77 nci maddesi uyarınca hükümsüz sayılan ilişik listede adları belirtilen kanun tasarılarının yenilenmesi Bakanlar Kurulunca uygun görülmüştür.

Gereğini arz ederim.

Bülent Ecevit

Başbakan

1/832 Yükseköğretim Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG.0.11/101-512/5786

15.10.1998

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 10.9.1998 tarihinde kararlaştırılan "Yükseköğretim Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" ile gerçekte ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Mesut Yılmaz

Başbakan

GENEL GEREKÇE

Tasarı ile; Anayasa Mahkemesinin 29.6.1992 tarihli ve E. 1991/21, K. 1992/42 sayılı Kararı ile iptal edilen, 3.4.1991 tarihli ve 3708 sayılı Kanun ile getirilen ek 18 inci maddede düzenlenen vakıf üniversitelerine yapılacak taşınmaz tahsisleri, anılan karar doğrultusunda yeniden düzenlenmekte, ayrıca bu üniversitelerin mütevelli heyeti üyelerinin sahip olması gereken yaş sınırlaması ve tımlınlın yükseköğretim görmüş olması şartı kaldırılarak mütevelli heyetinin oluşumu kolaylaştırılmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. - Bu madde ile, vakıflarca kurulacak üniversitelerin mütevelli heyeti üyelerinin sahip olması gereken nitelikler ve mütevelli heyetinin oluşumu düzenlenmektedir.

Madde 2. - Bu madde ile, vakıf üniversitelerine yapılacak taşınmaz tahsislerinin süresi, şartları ve tahsisin hangi usuller izlenerek yapılacağı hususları düzenlenmektedir.

Geçici Madde. - 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununa 3708 sayılı Kanunla eklenen ve Vakıflar tarafından kurulmuş yükseköğretim kurumlarına Bakanlar Kurulu kararıyla Hazine ve kamu tüzelkişilerine ait arazi ve tesislerin tahsis edilebileceğini öngören ek 18 inci maddenin birinci fıkrası, Anayasanın 130 uncu maddesi gereğince üniversitelere yapılacak taşınmaz tahsislerinin gerekçeleri, koşulları ve sınırlarına ilişkin hususların kanunla belirlenmesi gerektiği gerekçesiyle, Anayasa Mahkemesinin 29.6.1992 tarihli ve E. 1991/21, K. 1992/42 sayılı Kararıyla iptal edilmiştir.

Madde ile, Anayasa Mahkemesinin iptal gerekçesi doğrultusunda bu Kanunla yeniden düzenlenen mezkûr ek 18 inci madde çerçevesinde daha önce yapılmış tahsislerin değerlendirilmesine imkân tanınmaktadır.

Madde 3. - Yürürlük maddesidir.

Madde 4. - Yürütme maddesidir.

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

Esas No. : 11447

Karar No. : 73

10.12.1999

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bakanlar Kurulunca, 20 nci Yasama Döneminde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan, ancak Türkiye Büyük Millet Meclisinin erken genel seçimlerle yenilenmesi nedeniyle İçtüzüğü'nün 77 nci maddesi hükümü gereğince kadük olan "Yükseköğretim Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı", bu defa, Hükümetçe 22.6.1999 tarihinde yenilenmiş ve yenilemeye ilişkin Başbakanlık yazısının 29.6.1999 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmasını takiben, Başkanlıkça aynı gün tali komisyon olarak Anayasa Komisyonu ile Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilmiştir. Komisyonumuzun 2.12.1999 tarihinde, Hükümeti temsilen Devlet Bakanı Hasan Gemici ile Maliye Bakanlığı, Millî Eğitim Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı ve Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı temsilcilerinin de katılımlarıyla yaptığı 23 üneli birleşiminde, sözkonusu tasarının daha ayrıntılı bir şekilde incelenebilmesini ve gerekli düzenlemelerin yapılabilmesini teminen bir alt komisyon kurulmasına karar verilmiştir.

Bilindiği gibi, eğitim ve öğretim toplumun gelişmesine, çağdaşlaşmasına ve bilgi toplumu aşamasına ulaşmasına yön ve güç katacak en önemli temel taşlardan biridir. Bu nedenle, eğitim ve öğretimi etkinleştirecek ve yaygınlaştıracak girişimlerin devlete öncelikle yerine getirilmesinin yanında, özel kurum ve kuruluşların da özendirilip, desteklenmesi ülkemiz yükseköğretimine hem nitelik hem de nicelik olarak büyük yarar sağlayacaktır. Bu amaçla, 3.4.1991 tarihli ve 3708 sayılı Kanun ile yükseköğretim alanında faaliyet göstermek isteyen vakıflara kamu arazisi tahsis edilmesi de dahil olmak üzere bir takım teşvikler geliştirilmiş, ancak sözkonusu Kanunun 7 nci maddesi ile 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununa eklenen ek 18 inci maddesinin, vakıf üniversitelerine yapılacak taşınmaz mal tahsislerini düzenleyen birinci fıkrası diğer bazı maddeleriyle birlikte Anayasa Mahkemesinin 29.6.1992 tarihli ve E. 1991/21, K. 1992/42 sayılı kararı ile iptal edilmiştir. Ortaya çıkan bu durumun Anayasa Mahkemesinin iptal kararının gerekçesi doğrultusunda yeniden düzenlenmesi kamu menfaati açısından önem arz etmektedir.

Tasarı ile, vakıflarca kurulacak üniversitelerin mütevelli heyeti üyelerinin sahip olması gereken nitelikler ve mütevelli heyetinin oluşumu ile Anayasa Mahkemesince iptal edilen 3708 sayılı

Kanunun 7 nci maddesi ile 2547 sayılı Kanuna eklenen ve vakıf üniversitelerine yapılacak devlet yardımı ile kamu arazisi tahsisini öngören ek 18 inci maddesinin vakıf üniversitelerine yapılacak taşınmaz tahsislerine ilişkin hükmü, Anayasa Mahkemesinin tahsisin (özgütlemenin) gerekleri, koşulları ve sınırlarının bir yasayla belirlenerek yapılması gerektiği doğrultusundaki kararı da dikkate alınarak yeniden düzenlenmektedir.

Alt Komisyon, 6.12.1999 tarihinde İstanbul'a giderek, Koç ve Sabancı Üniversitelerine daha önce yapılan arazi tahsisleriyle ilgili olarak yaptığı incelemeler ile 7.12.1999 tarihinde Maliye Bakanlığı, Millî Eğitim Bakanlığı, Orman Bakanlığı ve Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı temsilcilerinin de katılımlarıyla yaptığı çalışmalar çerçevesinde, 20 nci Yasama Döneminde Plan ve Bütçe Komisyonunda kabul edilen metni de dikkate alarak hazırladığı metni bir raporla birlikte Komisyonumuza sunmuştur.

Bu defa, Komisyonumuz, 9.2.1999 tarihinde Millî Eğitim Bakanı ile ilgili kurum ve kuruluşların temsilcilerinin katılımlarıyla yapmış olduğu 25 inci birleşimde, görüşmelere Alt Komisyonunun kabul ettiği metin üzerinden devam edilmesine karar vererek Tasarının geneli üzerindeki görüşmelere başlamıştır.

Bu görüşmelerde;

- Gelişmiş ülkelerde üniversitelerin genelde vakıf üniversitesi şeklinde örgütlendiği, bu durumun üniversitelerin özzerklığının sağlanmasına büyük ölçüde destek olduğu, Tasarı ile getirilen düzenlemelerin vakıf üniversitelerinin desteklenmesinde önemli bir adım olarak görüldüğü, bu çabaların ülkemizin bilgi toplumu aşamasına gelmesine katkı sağlayacağı,

- Vakıf yükseköğretim kurumlarına arazi tahsisini düzenleyen yasanın Anayasa Mahkemesince iptal edildiği, yeni düzenlemede Anayasa Mahkemesinin iptal gerekçesinin de dikkate alınmasının memnuniyet verici olduğu,

- Vakıf üniversitelerinin düşük maliyetle faaliyete geçebilecek ancak, ülke ihtiyaçlarına cevap vermekten uzak bulunan fakültelere yönelindikleri, gerekli önlemler alınmaz ise gelecek yıllarda devletten sağlanacak imkânlarla bu tip fakültelerin daha da artmasının kaçınılmaz olacağı, halbuki özellik arzeden ve ülkenin beşeri ihtiyaçlarını karşılamaya dönük bilim dallarına ağırlık verilmesinin daha isabetli olacağı, bu gibi girişimlerin desteklenmesinde yarar görüldüğü,

- Tahsis edilen arazilerin kullanımında meydana gelebilecek suistimallerin engellenmesi için Alt Komisyon metninde objektif kriterlere yer verilmesinin memnuniyet verici olduğu, ancak bu kriterlerin vakıf yükseköğretim kurumunu kuracakları caydırmaması amacıyla yeniden ele alınarak değerlendirilmesinde yarar görüldüğü,

- Devlet, sanayi ve turizm sektörünün gelişmesi için kamu arazisi tahsis ederken, eğitim için bu tahsisin yapılmamasının düşünleneceği, ancak yapılacak arazi tahsislerinin Anayasa'ya ve mevcut mevzuata aykırı olmamasının yanında, doğal zenginliklerimizin korunmasına da önem verilmesinin bir zorunluluk olduğu,

- Özellikle büyük şehirler dışında kurulacak olan vakıf üniversitelerinin gerek Devlet yardımı, gerekse arazi tahsisinde ilave teşvikler ile desteklenmelerinin doğru bir yaklaşım olacağı,

- Vakıf üniversitelerinin bir ihtiyaç sonucunda ortaya çıktığı, bunların eğitim politikamızın tespitinde gözardı edilemeyeceği, Devletçe objektif kriterler çerçevesinde teşvik edilmelerinin ulusal menfaatiniz gereği olduğu,

Şeklindeki görüş ve temennileri müteakip, Hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamalarda ise;

- Tasarı ile, Anayasa Mahkemesince iptal edilen 3708 sayılı Kanunun 7 nci maddesi ile düzenlenen vakıf üniversitelerine kamu arazisi tahsisinde, Anayasa Mahkemesinin iptal gerekçesinde belirttiği, tahsisin gerekleri, koşulları ve sınırlarının yasayla belirlenmesi gerektiği şeklindeki karar doğrultusunda, kamu arazilerinin kullanım hakkının tahsisine ilişkin düzenlemelere yer verildiği,

- Kamu arazilerinin kullanım hakkının tahsisinde ayrıntılı düzenlemelere gidilerek, objektif kriterlerin belirlenmesi suretiyle muhtemel suiistimallerin önüne geçilmesinin hedeflendiği,

- Bu düzenleme ile Türkiye'nin milli eğitim politikası çerçevesinde, uygun kamu arazilerinin kullanım hakkının ülkemiz yükseköğreniminin hizmetine verilmesinin amaçlandığı, ifade edilmiştir.

Bu görüşmeleri takiben tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca da benimsenerek, Alt Komisyonca oluşturulan metnin maddelerinin görüşülmesine geçilmiştir.

Metnin;

- 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun ek 5 inci maddesinin birinci fıkrasını değiştiren çerçeve 1 inci maddesi; vakıf yönetim organı tarafından seçilen mütevelli heyeti üyelerinin görev süresinin 4 yıl olarak belirlenmesi, madde metninde yeknesaklığı sağlamak amacıyla vakıf idare uzvuna ibaresinin vakıf yönetim organı olarak değiştirilmesi, çerçeve 2 nci maddede yapılan değişiklik doğrultusunda vakıf yükseköğretim kurumlarının merkezleri dışında da yükseköğretim kurumları kurulmasına ilişkin hükmün yürürlükteki ek 18 inci maddede yer almasından dolayı metinden çıkarılması suretiyle,

- 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun ek 18 inci maddesini değiştiren çerçeve 2 nci maddesi; madde metninde yer alan vakıf üniversitelerine yapılacak devlet yardımına ilişkin hükümlerin, 2547 sayılı Kanundaki mevcut şekliyle kalmasının daha uygun olacağı görüşünden hareketle metinden çıkarılması, taşınmaz mal kullanım hakkı tahsisine ilişkin hükümlerin ise, yürürlükteki ek 18 inci maddeye birinci fıkrasından önce gelmek üzere üç yeni fıkra olarak ilave edilecek şekilde yeniden düzenlenmesi ve bu düzenleme ile metne;

- Vakıflar tarafından kurulmuş bulunan yükseköğretim kurumlarına eğitim ve öğretim faaliyetlerini sürdürebilmeleri amacıyla birinci fıkrada belirtilen şartları taşımaları kaydıyla taşınmaz mal kullanım hakkının tahsisine,

- Kendilerine arazi tahsisi yapılan vakıfların, Orman Bakanlığının göstereceği arazide tahsis edilen alan kadar bir bölümün, tahsisten itibaren en geç beş yıl içinde ağaçlandırılması ve ilk beş yıl bakım giderlerini üstlenmesine,

- Vakıf yükseköğretim kurumlarına tahsis edilen arazinin kullanımında meydana gelebilecek suiistimallerin önlenebilmesi amacıyla bazı kriterlere yer verilmesi, amaç ve koşullarına uygun olarak kullanılmayan arazilerin herhangi bir işleme gerek kalmaksızın, üzerindeki bina ve tesisleriyle birlikte Hazineye veya ilgili kamu tüzelkişinin mülkiyetine intikal etmesine,

ilişkin hükümlerin ilave edilmesi suretiyle,

- Yürürlük ve yürütmeye ilişkin 3 ve 4 üncü maddeleri aynen,

Kabul edilmiştir.

Ayrıca, Tasarıda yer alan ve Alt Komisyonca, Komisyonca görüşülerek oluşturulmasına karar verilen geçici madde; Tasarının kanunlaşmasından önce kendilerine yetkili mercilerce kullanım hakkı tahsisi yapılmış olan vakıflarca kurulmuş yükseköğretim kurumlarına, bu işlemlerin sonucuna bakılmaksızın Bakanlar Kurulunca tespit edilecek bedel karşılığında, ek 18 inci maddede öngörülen şartları gerçekleştirmiş olmaları kaydı ile aynı mahaller itibarıyla kullanım hakkı verilmesine imkân verecek şekilde yeniden düzenlenerek metne ilave edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan
Metin Şahin
Antalya

Başkanvekili
Mehmet Hanifi Tiryaki
Gaziantep

Sözcü
Nihat Gökbulut
Kırıkkale
Üye
Sait Açıba
Afyon
Üye
Gaffar Yakın
Afyon
Üye
Ali Uzunurmak
Aydın
Üye
Oğuz Teznen
Bursa
Üye
Hakkı Duran
Çankırı
Üye
Ali Er
İçel
Üye
Ali Coşkun
İstanbul
Üye
Nesrin Nas
İstanbul
Üye
Hasan Metin
İzmir
Üye
Necdet Tekin
Kırklareli

Üye
Süleyman Çelebi
Mardin

Üye
Cevat Ayhan
Sakarya
(İmzada bulunamadı)
Üye
Kemal Kabataş
Samsun
Üye
Hasan Özgöbek
Uşak

Kâtip
Cafer Tufan Yazıcıoğlu
Bartın
Üye
Abdülkadir Akcan
Afyon
Üye
Hikmet Uluğbay
Ankara
Üye
M. Altan Karapaşaoğlu
Bursa
Üye
Süleyman Coşkun
Burdur
Üye
Mücahit Himoğlu
Erzurum
Üye
Aydın Ayaydın
İstanbul
Üye
Yılmaz Karakoyunlu
İstanbul
Üye
Masum Türker
İstanbul
Üye
İlhami Yılmaz
Karabük
Üye
Ahmet Derin
Kütahya
(İmzada bulunamadı)
Üye
Veysi Şahin
Mardin
(İmzada bulunamadı)
Üye
Tarık Cengiz
Samsun

Üye
Lütfi Ceylan
Tokat
Üye
Bekir Gündoğan
Tunceli
(İmzada bulunamadı)

ALT KOMİSYON RAPORU PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANLIĞINA

Bakanlar Kurulunca, 20 nci Yasama Döneminde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan, ancak Türkiye Büyük Millet Meclisinin erken genel seçimlerle yenilenmesi nedeniyle İttüzüğün 77 nci maddesi hükmü gereğince kadük olan "Yükseköğretim Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı", bu defa, Hükümetçe 22.6.1999 tarihinde yenilenmiş ve yenilemeye ilişkin Başbakanlık yazısının 29.6.1999 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmasını takiben, Başkanlıkça aynı gün tali komisyon olarak Anayasa Komisyonu ile Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilmiştir. Komisyonumuzun 2.12.1999 tarihinde, Hükümeti temsilen Devlet Bakanı Hasan Gemici ile Maliye Bakanlığı, Millî Eğitim Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilâtı Müsteşarlığı ve Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı temsilcilerinin de katılımlarıyla yaptığı 23 üncü birleşiminde, sözkonusu tasarrufların daha ayrıntılı bir şekilde incelenebilmesini ve gerekli düzenlemelerin yapılabilmesini teminen bir alt komisyon kurulmasına karar verilmiştir.

Alt Komisyonumuz, 6.12.1999 tarihinde İstanbul'a giderek, münhasıran Koç ve Sabancı Üniversiteleri olmak üzere, iki vakıf üniversitesine daha önce tahsis edilen orman arazileri ile kamu tüzelkişiliğine hâiz kurumlardan yapılan arazi tahsislerini yerinde incelemiştir. Komisyonumuz 7.12.1999 tarihinde Maliye Bakanlığı, Millî Eğitim Bakanlığı, Orman Bakanlığı ve Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı temsilcilerinin de katılımlarıyla yaptığı toplantıda, mahallinde yaptığı incelemelerin sonuçlarını aşağıdaki şekilde özetlemiştir.

A) 1. Koç Üniversitesine yaklaşık 2000 dönüm orman arazisi tahsis edilmişken, daha sonra Orman Bakanlığı ve ilgili kuruluşlarca varılan anlaşma uyarınca bu tahsis 250 dönüme düşürülmüştür. Tahsis edilen bu miktar arazi Koç Üniversitesince tel örgü ile çevrilmiştir.

2. Tahsis edilen 250 dönüm arazide fakülte binaları, yurtlar ve lojmanlar toplam 25 dönüm oturma alanına sahiptir. Bu binaların batı normlarını aratmayacak şekilde bir kısmı inşa edilmiş, bir kısmı da inşa edilmeye devam etmektedir.

3. Koç Üniversitesine tahsis edilen bu arazi, önce bedelli olarak tahsis edilmiş olup, bu bedelin 354 milyar lirası ödenmiştir.

4. Koç Üniversitesine tahsis edilen bu arazi üzerinde son derece çağdaş ve bilimin gereklerine uygun yapıların yapılmış olduğu görülmüştür.

B) 1. Sabancı Üniversitesine kamu tüzelkişiliğine sahip bir kuruluşa ait bulunan orman arazisi niteliğindeki 1 025 dönüm arazi tahsis edilmiştir. Arazinin bütün çevresi gecekondulu sahası ve deri organize sanayi kuruluşları tarafından sarılmıştır.

2. Sabancı Üniversitesi, fakülte binaları, öğrenci sosyal tesisleri ve yurtlardan oluşmakta olup, yerleşimde bu arazinin % 15'ini kullanmıştır. Diğer alanlar üniversiteye yeşillendirilmiş ve ağaçlandırılmıştır.

3. Sabancı Üniversitesi fizikî olanaklar açısından dünyanın en çağdaş üniversite kampuslerini aratmayacak niteliklere sahiptir.

Komisyonumuzca ayrıntılı olarak incelenen vakıflar tarafından kurulmuş yükseköğretim kurumlarının; eğitim, öğretim, araştırma, öğrenci yurtları ve öğretim üyesi lojmanları da dahil sosyal, kültürel ve sportif amaçlı tesis ihtiyaçları için vakıf üniversitelerine tanınan kullanım hakkının uygulanmasında aşağıdaki hususlara uyulması konusunda görüş birliğine varılmıştır.

1. Vakıf üniversitelerine tahsis edilen orman arazileri hiç bir suretle tahsis amacının dışında kullanılamaz.

2. Bu arazilerde yapılacak ve yapılmış olan öğretim üyesi lojmanları üniversite öğretim elemanları dışında her ne sebeple olursa olsun hiç kimseye tahsis edilemez.

3. Tahsis edilen arazi üzerinde eğitim, öğretim hizmeti dışında ticarî amaçla her ne adla olursa olsun bina yapmaya, belli oranda haklar alarak binalar yaptırmaya ve bunları satmaya kalkışılması durumunda taraf vakıf üniversitesinin akti tek taraflı fesh olunmuş sayılır.

4. Tahsis edilen arazide ilgili vakıf üniversitesi dışındaki hiç kimseye ve hiç bir kuruluşa yurt tahsisi yapılamaz.

5. Vakıf üniversitelerine tahsis edilen araziler hiç bir suretle konuta açılmaz.

6. Vakıf üniversitelerine tahsis edilen araziler uygulamada birlikteliği sağlamak amacıyla bedelli olarak tahsis edilir.

Alt Komisyonumuz, yukarıda belirtilen bulgu ve kanaatler doğrultusunda, 20 nci yasama döneminde Plan ve Bütçe Komisyonunca kabul edilen metni de dikkat alarak Tasarının;

— 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun ek 5 inci maddesinin birinci fıkrasını değiştiren çerçeve 1 inci maddesini; mütevellî heyeti üyelerinin görev sürelerindeki belirsizliği gidermek amacıyla bu sürenin en az üç, en çok altı yıl" olarak belirlenmesi, süresi biten üyelerin yeniden seçilebilmesine ve beşten aşağı olmamak üzere en az üçte ikisinin lisans düzeyinde yükseköğretim görmüş olmasına ilişkin hükümler ile vakıf üniversitelerinin merkezleri dışındaki illerde de yükseköğretim kurumları kurabilmelerine ilişkin bir hükümün ilave edilmesi suretiyle,

— 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun ek 18 inci maddesine iki yeni fıkra ilave edilmesi-ne ilişkin çerçeve 2 nci maddesini; ek 18 inci maddeyi tümünden ele alınarak, vakıf yükseköğretim kurumlarına yapılacak taşınmaz mal kullanım tahsislerinin, belirli şartları taşımaları kaydıyla, ilgili kurum ve kuruluşların olumlu görüşleri de alınmak suretiyle Maliye Bakanlığınca bedelli olarak yapılması, bu bedelin Bakanlar Kurulunca tespit edilmesi, tahsis edilen arazilerde; konut alanı açılmaması, öğretim üyesi lojmanlarından, üniversite öğretim elemanları dışında her ne sebeple olursa olsun gerçek ve tüzel kişilere devir ve tahsisi, eğitim ve öğretim hizmetleri dışında her ne ad altında olursa olsun ticarî amaçla veya belli oranda haklar alarak bina ve tesis ile ilgili vakıf üniversitesi öğrencisi dışındaki kurum ve kuruluşların öğrencilerine yurt tahsisi yapılmamasına ilişkin hükümlerin ilave edilmesi, kullanım hakkı tahsis edilen taşınmazların belirtilen amaç ve koşullara uygun olarak kullanılmaması veya maddede öngörülen koşulların yerine getirilmemesi halinde, tahsis konusu taşınmaz malların muhdesatıyla birlikte hazineye veya ilgili kamu tüzel kişilerine devrolması, ayrıca; vakıflar tarafından kurulmuş bulunan yükseköğretim kurumlarının giderlerine katkıda bulunmak amacıyla her yıl Maliye Bakanlığı bütçesinde toplam itibarıyla gösterilmek üzere devlet yardımı yapılabileceği, bu yardımın, katma bütçeli Devlet üniversitelerinin ilgili mali yılda ayrılan toplam ödeneklerinin örgün öğrenci sayısına bölünmesi suretiyle bulunacak miktarın, vakıf yükseköğretim kurumlarında okuyan öğrenci sayısıyla çarpımı sonucunda bulunacak miktarın yarısını geçmemek üzere, taşınmaz mal kullanım hakkı tahsislerinde aranan koşulları taşımaları kaydıyla; her yılın ilk yarısında iki eşit taksit halinde, yarısının bu kurumlarda okuyan öğrenci sayıları oranında, diğer yarısının ise Maliye Bakanlığı merkez denetim elemanlarına yapılacak inceleme sonucunda düzenlenecek rapor ile belirlenecek bir önceki yıl toplam bütçe giderleri oranında bölüştürülmesi, ancak; vakıf üniversitelerine yapılacak toplam Devlet yardımının miktarının bu kurumların cari yıl bütçe giderlerinin % 15'ini geçmemesi doğrultusunda yeniden düzenlemesi suretiyle,

— Yürürlük ve yürütmeye ilişkin 3 ve 4 üncü maddeleri aynen,
kabul edilmiştir.

Ayrıca, Tasarıda yer alan Geçici Maddenin Komisyonunda ele alınarak oluşturulmasına karar ve-
rilmiştir.

Raporumuz, Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına saygı ile arz olunur.

Başkan

Necdet Tekin

Kırklareli

Sait Açıba

Afyon

Aydın Ayaydın

İstanbul

Abdülkadir Akcan

Afyon

Kemal Kabataş

Samsun

ALT KOMİSYON METNİ
YÜKSEKÖĞRETİM KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN
TASARISI

MADDE 1. — 4.11.1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun ek 5 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Vakıflarca kurulacak yükseköğretim kurumlarının, vakıf yönetim organı dışında en az yedi kişiden oluşan bir mütevelli heyeti bulunur. Mütevelli heyet üyeleri, vakıf idare uzvu tarafından ve en az üç en çok altı yıl için seçilir, süresi biten üyeler yeniden seçilebilir. Mütevelli heyet üyelerinin yaş sınırlaması hariç devlet memuru olma niteliklerine sahip bulunmaları ve beşten aşağı olmamak üzere en az üçte ikisinin lisans düzeyinde yükseköğrenim görmüş olması gerekir. Mütevelli heyet üyeleri kendi aralarından bir başkan seçer. Vakıf üniversiteleri merkezleri dışındaki illerde yükseköğretim kurumları kurabilirler.”

MADDE 2. — 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun ek 18 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Ek Madde 18. — Vakıflar tarafından kurulmuş bulunan yükseköğretim kurumlarına yapılacak taşınmaz mal kullanım hakkı tahsisleri ve devlet yardımlarında aşağıdaki hükümler uygulanır :

A) Yükseköğretim kurumlarının eğitim, öğretim, araştırma, öğrenci yurtları ve öğretim üyesi lojmanları da dahil sosyal, kültürel ve sportif amaçlı tesis ihtiyaçları için Maliye Bakanlığı, ilgili kurum ve kuruluşların olumlu görüşlerini de almak kaydıyla, hazineye veya diğer kamu tüzel kişilerine ait taşınmaz malların kullanım hakkını bedelli olarak en çok 49 yıl süre ile bu kurumlara devredebilir. Bedel Bakanlar Kurulunca tespit edilir. Bu suretle bir kullanım hakkı tahsisinin yapılabilmesi için vakıflarca kurulmuş bulunan yükseköğretim kurumunun;

a) En az 2 yıl süre ile ve başarılı surette eğitim-öğretim yapmış olması,

b) Yükseköğretim Kurulunca görevlendirilecek değerlendirme komisyonu tarafından belirlenmiş tanınmış bilimsel dergilerde öğretim üyesi başına düşen yayın sayısı bakımından bu esasa göre sıralanan Devlet üniversitelerinin ilk yarısına girecek durumda olması,

c) Öğrencilerinin en az % 15'ine eğitim-öğretim masraflarını karşılayacak miktarda süreklili olarak burs vermesi,

Gerekir.

Yukarıda belirtilen amaçların yanında tahsis yapılan arazilerde; konut alanı açılmamaz, yapılmış veya yapılacak olan öğretim üyesi lojmanlarından üniversite öğretim elemanları dışındaki gerçek ve tüzel kişilere her ne sebeple olursa olsun devir ve tahsis yapılamamaz, eğitim ve öğretim hizmetleri dışında her ne adla olursa olsun ticari amaçlarla veya belli oranda haklar alarak bina ve tesis yapılamamaz, ilgili vakıf üniversitesi öğrencileri dışındaki kurum ve kuruluşların öğrencilerine yurt tahsisi yapılamamaz. Vakıf yükseköğretim kurumlarının kullanım hakkı tahsis edilen taşınmaz malları belirtilen şartlara uygun olarak kullanmaları ve öngörülen koşulları yerine getirmeleri esastır. Amaçlara uygun olarak kullanılmaması veya öngörülen koşulların yerine getirilmemesi halinde, tahsis konusu taşınmaz mallar muhdesatıyla birlikte Hazineye veya ilgili kamu tüzel kişilerine devrolunur.

B) Vakıflar tarafından kurulmuş bulunan yükseköğretim kurumlarının giderlerine katkıda bu-

lanmak amacıyla her yıl Maliye Bakanlığı bütçesinde genel toplam itibariyle gösterilmek üzere Devlet yardımı yapılabilir. Yapılacak Devlet yardımının azami yıllık miktarı, katma bütçeli Devlet üniversitelerine ilgili mali yılda ayrılan toplam ödeneklerin örgün öğrenci sayısına bölünmesi suretiyle bulunacak miktarın vakıf yükseköğretim kurumlarında okuyan öğrenci sayısı ile çarpımı sonucu bulunacak miktarın yarısını geçemez.

C) Yapılacak yardım, yukarıdaki (A) bendinin (a), (b), (c) alt bentlerinde yazılı koşulları taşımaları kaydıyla; her yılın ilk yarısında iki eşit taksit halinde aşağıdaki şekilde hesap edilerek ilgili vakıf yükseköğretim kurumlarına ödenir.

a) Yapılacak yardımın yarısı, bu kurumlarda okuyan öğrenci sayıları oranında paylaşılır.

b) Yardımın diğer yarısı ise vakıf yükseköğretim kurumlarının, Maliye Bakanlığınca merkez denetim elemanlarına yaptırılacak inceleme sonucunda düzenlenecek rapor ile belirlenecek bir önceki yıl toplam bütçe giderleri oranında bölüştürülür.

c) Yukarıdaki (a) ve (b) alt bentlerine göre yapılacak Devlet yardımının toplam miktarı, ilgili vakıf yükseköğretim kurumları cari yıl bütçe giderlerinin % 15'ini geçemez.

D) Vakıf yükseköğretim kurumları her yılın Şubat ayı sonuna kadar bir önceki yılın gelir ve giderlerini gösteren cetvelleri Maliye Bakanlığı ile Millî Eğitim Bakanlığına ve Yükseköğretim Kuruluna göndermek zorundadır.

Bu maddenin uygulanması ile ilgili olarak Maliye Bakanlığı yükseköğretim kurumlarından her türlü bilgi ve belgeyi istemeye ve gerektiğinde merkezî denetim elemanları vasıtasıyla denetim ve inceleme yaptırmaya yetkilidir.

GEÇİCİ MADDE – Plan ve Bütçe Komisyonunda ele alınarak oluşturulmasına karar verilmiştir.

MADDE 3. – Tasarının 3 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. – Tasarının 4 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN
YÜKSEKÖĞRETİM KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA
DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1. — 4.11.1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun ek 5 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Vakıflarca kurulacak yükseköğretim kurumunun, vakıf yönetim organı dışında en az yedi kişiden oluşan bir mütevelli heyeti bulunur. Mütevelli heyet üyeleri, vakıf idare uzvu tarafından ve belirtilen süre için seçilir. Mütevelli heyet üyelerinin yaş sınırlaması hariç Devlet memuru olma niteliklerine sahip bulunmaları ve en az üçte ikisinin yükseköğrenim görmüş olması gerekir. Mütevelli heyet üyeleri kendi aralarından bir başkan seçer.”

MADDE 2. — 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun değişik ek 18 inci maddesine aşağıdaki fıkralar birinci ve ikinci fıkra olarak eklenmiş ve mevcut fıkralar teselsül ettirilmiştir.

“Vakıflar tarafından kurulmuş üniversitelere, eğitim ve öğretim amaçlarını gerçekleştirmek için öğretim üyesi lojmanları ve öğrenci yurtları dahil her türlü sosyal, kültürel ve sportif tesisler kurmak üzere Hazine ve kamu tüzelkişilerine ait taşınmaz malların kullanım hakkı, gereken hallerde Orman Bakanlığı'nın oluru, Millî Eğitim Bakanlığının önerisi üzerine Maliye Bakanlığı'nca en çok 49 yıl süre ile bu fıkranın (a), (b), (c) ve (d) bentlerinde yer alan hususların yerine getirilmiş olduğunun Yükseköğretim Kurulunca tespiti halinde bedelsiz tahsis edilebilir. Bu süre, aynı koşulların devamı halinde yeniden uzatılabilir.

- a) Vakıf üniversitesinin en az 2 yıl süre ile eğitim ve öğretimini başarı ile sürdürmüş olması,
- b) Vakıf üniversitesinin Yükseköğretim Kurulunca görevlendirilecek değerlendirme komisyonu tarafından tespit edilen tanınmış bilimsel dergilerde öğretim üyesi başına düşen yayın sayısı bakımından bu esasa göre sıralanan Devlet üniversitelerinin ilk % 50'si düzeyinde olması,
- c) Vakıf üniversitesi kütüphanesinin ve laboratuvarlarının yapılan eğitim ve öğretime işlevsel bakımdan yeterli biçimde destekleyecek nitelikte olması,
- d) Vakıf üniversitesinde öğrenim gören öğrencilerin en az % 20'sine burs verilmiş olması.

Birinci fıkrada yer alan Orman Bakanlığı olurunun alınması halinde, 6831 sayılı Orman Kanununun ilgili maddeleri uygulanmaz.”

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
YÜKSEKÖĞRETİM KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA
DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1. — 4.11.1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun ek 5 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Vakıflarca kurulacak yükseköğretim kurumlarının, vakıf yönetim organı dışında en az yedi kişiden oluşan bir mütevelli heyeti bulunur. Mütevelli heyet üyeleri, vakıf yönetim organı tarafından dört yıl için seçilir, süresi biten üyeler yeniden seçilebilir. Mütevelli heyet üyelerinin yaş sınırlaması hariç Devlet memuru olma niteliklerine sahip bulunmaları ve en az üçte ikisinin lisans düzeyinde yükseköğrenim görmüş olması gerekir. Mütevelli heyet üyeleri kendi aralarından bir başkan seçer.”

MADDE 2. — 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun değişik ek 18 inci maddesine birinci fıkrasından önce gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiş ve mevcut fıkralar teselsül ettirilmiştir.

“Vakıflar tarafından kurulmuş bulunan yükseköğretim kurumlarının eğitim ve öğretim faaliyetlerini sürdürebilmeleri amacıyla Maliye Bakanlığı, ilgili kurum ve kuruluşların olumlu görüşlerini de almak kaydıyla, Hazineye veya diğer kamu tüzelkişilerine ait taşınmaz malların kullanım hakkını Bakanlar Kurulunca tespit edilecek bedel karşılığında en çok 49 yıl süre ile bu kurumlara devredebilir. Bu suretle bir kullanım hakkı tahsisinin yapılabilmesi için vakıflarca kurulmuş bulunan yükseköğretim kurumunun;

a) En az 2 eğitim-öğretim yılı, eğitim-öğretim yapmış olması,

b) Üniversitelerarası Kurul tarafından görevlendirilecek değerlendirme komisyonunca tespit edilen tanınmış bilimsel dergilerde öğretim üyesi başına düşen yayın sayısı bakımından bu esasa göre sıralanan Devlet üniversitelerinin ilk yarısına girecek durumda olması,

c) Öğrencilerinin en az % 15'ine eğitim-öğretim masraflarını karşılayacak miktarda sürekli olarak burs vermesi,

Gerekir.

Vakıf, Orman Bakanlığının göstereceği arazide, tahsis edilen alan kadar bir bölümlü, tahsisten itibaren en geç beş yıl içinde ağaçlandırır ve ilk beş yıllık bakım giderlerini üstlenir.

Yukarıda belirtilen amaçların yanında tahsisi yapılan arazilerde; konut alanı açılmaz, yapılmış veya yapılacak olan lojmanlar üniversitenin tam gün statüsünde görevli akademik personeli ile hizmetin aksamadan yürütülmesi için gerekli idari personeli dışındaki gerçek ve tüzelkişilere her ne sebeple olursa olsun tahsis edilemez, eğitim ve öğretim hizmetleri ile sosyal, kültürel ve sportif amaçlar dışında bina ve tesis yapılamaz, herhangi bir hak karşılığı bina ve tesis yaptırılamaz, ilgili vakıf üniversitesi öğrencileri dışındaki kurum ve kuruluşların öğrencilerine yurt tahsisi yapılamaz. Vakıf yükseköğretim kurumlarının kullanım hakkı tahsis edilen taşınmaz malları belirtilen şartlara uygun olarak kullanmaları ve öngörülen koşulları yerine getirmeleri esastır. Amaçlara uygun olarak kullanılmaması veya öngörülen koşulların yerine getirilmemesi halinde, tahsis konusu taşınmaz mallar üzerindeki bina ve tesisleriyle birlikte Hazineye veya ilgili kamu tüzelkişilerinin mülkiyetine herhangi bir işleme gerek kalmaksızın intikal eder.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

GEÇİCİ MADDE 1. — 3.4.1991 tarihli ve 3708 sayılı Kanun ile 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununa eklenen ve Anayasa Mahkemesince iptal olunan ek 18 inci maddenin birinci fıkrasına göre yapılmış olan tahsisler, bu Kanunun hükümlerine göre tekrar düzenlenir ve tapu kayıtları buna göre düzeltilir.

MADDE 3. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Mesut Yılmaz

Başbakan

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

B. Ecevit

Devlet Bakanı

H. Özkan

Devlet Bakanı

Prof. Dr. H. S. Tütek

Devlet Bakanı

M. Gürdere

Devlet Bakanı

Dr. İ. Çelebi

Devlet Bakanı

B. Kara

Devlet Bakanı

R. K. Yücelen

Adalet Bakanı

H. Denizkurdu

Maliye Bakanı

Z. Temizel

Sağlık Bakanı

H. İ. Özsoy

Çalışma ve Sos. Güt. Bak.

Prof. Dr. N. Çağan

Kültür Bakanı

İ. Talay

Millî Sav. Bak. ve Başb. Yrd.

İ. Sezgin

Devlet Bakanı

Y. Seçkiner

Devlet Bakanı

Prof. Dr. S. Yıldırım

Devlet Bakanı V.

H. Uluğbay

Devlet Bakanı

M. Yılmaz

Devlet Bakanı

C. Kavak

Devlet Bakanı

H. Gemici

İçişleri Bakanı

K. Aktaş

Millî Eğitim Bakanı

H. Uluğbay

Ulaştırma Bakanı

A. A. Denizolgun

Sanayi ve Ticaret Bakanı

Y. Erez

Turizm Bakanı

İ. Gırdal

Çevre Bakanı

Dr. İ. Aykut

Devlet Bakanı V.

A. Andican

Devlet Bakanı

İ. Saygın

Devlet Bakanı

R. Serdaroğlu

Devlet Bakanı

Prof. Dr. A. Andican

Devlet Bakanı

Y. Aktuna

Devlet Bakanı V.

C. Kavak

Devlet Bakanı

M. Batallı

Dışişleri Bakanı

İ. Cem

Bayındırlık ve İskân Bakanı

Y. Topçu

Tarım ve Köyşleri Bakanı

M. Taşar

Enerji ve Tabii Kay. Bakanı

M. C. Erstüner

Orman Bakanı

E. Taranoğlu

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce kendilerine yetkili mercilerce kullanım hakkı tahsisi yapılmış ve izin verilmiş olan vakıflarca kurulmuş yükseköğretim kurumlarına, bu işlemlerin sonucuna bakılmaksızın, 2547 sayılı Kanunun bu Kanunla değişik ek 18 inci maddesinde yer alan şartları gerçekleştirmiş olmaları kaydıyla Bakanlar kurulunca belirlenen bedel karşılığında aynı mahaller itibariyle bu Kanuna göre kullanım hakkı tahsisi yapılır.

MADDE 3. — Tasarının 3 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Tasarının 4 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

